

Toerist kan zelf hondenslee besturen bij Dogsledding Norway Op pad met hijgende husky's

Even uitgekeken op de ski's? 'n Keertje geen zin in snowboarden? Neem een hondenslee in Noorwegen. Dikke pret achter een stel hijgende husky's.

Gerard ten Voorde

Verse sneeuw verandert het Noorse wintersportgehucht Gålå, 270 kilometer ten noorden van Oslo, in een plaatje. Witte bomen, witte bergen. Sprookjesachtig. Rust is het handelsmerk van de regio. De stilte is hier bijna tastbaar.

Maar nu even niet. Tien, twintig honden staan luid blaffend in de sneeuw. Woest trekt er een aan z'n ketting. Hij wil weg. Door de besneeuwde dalen, over de wit gekleurde heuvels. Het beest hapt ongeduldig in de sneeuw. Het witte goeie blijft aan z'n snorharen plakken.

Smetteloos

Vier hondensleeën staan in de startblokken. Vier bestuurders nemen elk plaats achter op een slee, een voertuig met iele houten ribben en twee smalle ijzeren glijders. Zes of acht honden trekken het gevaarte.

Instructeur Jon geeft aanwijzingen. „De kunst is om de lijn strak te houden. Blijf altijd de slee vasthouden. Ook als je omvalt.” Hij wijst op een angstig groot, ijzeren anker. „Dat is de noedrem. Gaat het mis, dan gooi je het anker in de sneeuw.” Bemoedigend begin. Let's go.

De hondentjes zetten zich schrap. Geruisloos glijdt de slee door de witte wereld. Heuvel op, heuvel af. De wind suist langs de oren. Wauw! Hier en daar flitst een ingesneeuwde struik voorbij. Dan weer doemt een bosje met diep doorbuigende naaldbomen op. De natuur oogt smetteloos. Het groen is wit.

● Een tocht met de hondenslee voert over spierwitte, kale vlakten.

Foto Dogsledding Norway



Een flauwe helling dient zich aan. „Help de honden even een beetje de bult op”, adviseert Jon. Voorzichtig zet een berijder zich af in de sneeuw. Pardoes zakt hij een halve meter weg in de verse vacht. „Hellup!” De husky's rennen onverstoort door. Vásthouden!

De slee sleurt de berijder tientallen meters door de sneeuw. Opkrabbelen, afkloppen en opnieuw beginnen. De hijgende husky's zijn in hun element. Rechtsaf. „Meebuigen in de bocht”, commandeert de instructeur. Gemakkelijker gezegd dan gedaan. De slee

wankelt, de berijder buigt. 't Gaat nét goed.

Warme boodschap

Jon remt af. Even pauzeren. Het anker zet de slee vast. Een berijder stapt van de glijders af en verdwijnt bijna in de sneeuw. Het witte goeie, bijna 1,5 meter dik, reikt tot aan z'n oksels.

De honden zetten het weer op een lopen, alsof hun leven ervan afhangt. Tijd voor een sanitaire stop gunnen ze zich niet. Een zwart-witte husky kromt z'n rug tijdens het lopen. Een warme boodschap valt in de koude sneeuw.

Een dorstige hond neemt tijdens het rennen een hap sneeuw.

Het einde van de rit komt in zicht. Nog één bocht naar rechts. De husky's ontdekken ineens links op de parkeerplaats de transportwagen met hun hondenhokken. Het stel bedenkt zich niet, schiet linksaf, neemt de binnenbocht en rent regelrecht op het verblijf af. De berijder blijft eenzaam in de sneeuw achter.

Snelheid

Het uithoudingsvermogen van de husky's is fabelachtig. „Als ze goed

● Twee husky's wachten in de sneeuw. Met z'n zessen of achten trekken ze een hondenslee in het Noorse wintersportgehucht Gålå, 270 kilometer ten noorden van Oslo.

Foto's RD

getraind zijn, maken we tochten van 55 tot 60 kilometer per dag”, vertelt Stein Erik Gaustad van Dogsledding Norway. Tijdens langeafstandswedstrijden, bijvoorbeeld bij de Iditarod Race in Alaska, leggen zulke dieren een afstand van 1800 kilometer in acht tot negen dagen af. De snelheid van een hondenslee ligt bij korte trips op 25 tot

30 kilometer per uur.

De honden zijn afkomstig uit Alaska. Het bedrijf telt 45 volwassen husky's en 16 puppy's. De nieuwkomertjes zijn afgelopen zomer geboren. „Ik ken ze alle bij naam”, vertelt Jon. De namen zijn vaak afgeleid van uiterlijke kenmerken: „Baby blue”, „Baby brown”, verwijzend naar de kleur ogen. Een andere heet „Peter”.

Stein Erik runt samen met twee mede-eigenaren het bedrijf. „Het is mijn werk en mijn hobby. 's Zomers organiseren we watersportactiviteiten, 's winters tochten met de hondenslee voor toeristen.” De Noor wil in april met veertien husky's meedoen aan langeafstandswedstrijden. „Hopelijk zijn ze in april geschikt voor een korte competitie, 400 kilometer in twee, drie dagen.”

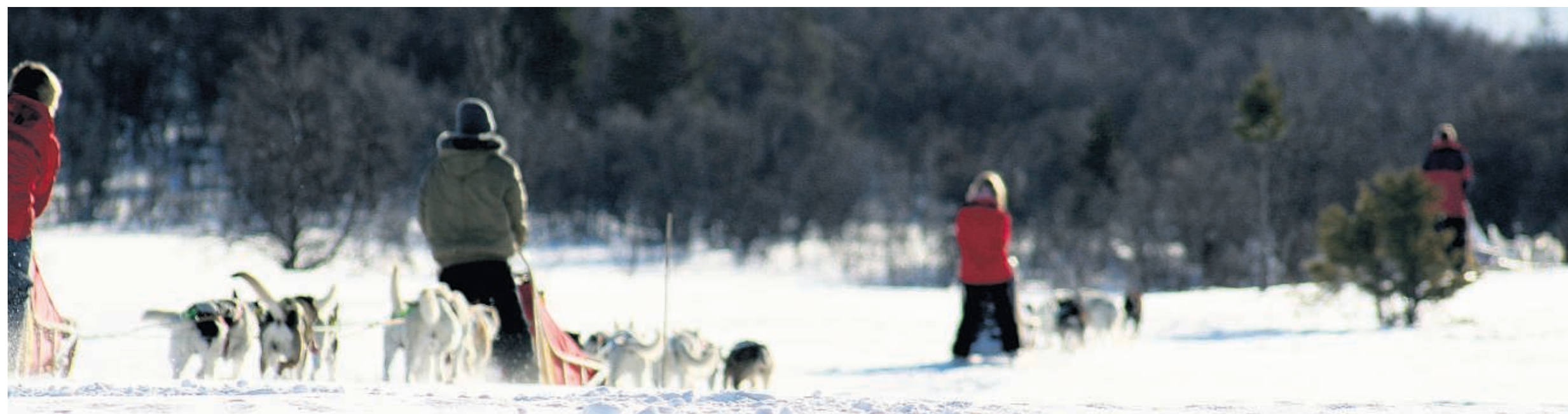
Het trainingsprogramma start in september als er nog in geen velden of wegen sneeuw te bekennen is. Geen probleem, verzekert Stein Erik. „We zetten ze voor een 4x4 motorquad. Op die manier kunnen we zestien honden tegelijk trainen. Tenminste, als de omstandigheden gunstig zijn.”

Verzorging

De honden vragen de nodige verzorging. „Elke dag zo'n 2,5 uur poep ruimen, eten geven, water brengen, onderhoud aan riemen en kettingen”, vertelt Stein Erik. Het menu van de husky's bestaat voor de helft uit droog hondenvoer en voor de andere helft uit rauw vlees, vis of kip.

Overdag verblijven de honden in een grote ren met elk een eigen hok. De husky's mogen minstens tien uur per week loslopen en rondrennen in een grote omheinde ruimte. Een van de honden blaft woest. Stein Erik roept hem tot de orde. „We benadrukken onderling sociaal gedrag. Probleemmakers accepteren we niet.”

■ visitnorway.nl; dogsledding-norway.com; skiingnorway.com; flysas.nl; nsb.no.



Eilat biedt onder water minstens zo veel vertier als aan de oppervlakte Wondere wereld van de Rode Zee

Zwemmen met dolfijnen, duiken tussen felgekleurde tropische vissen of snorkelen boven unieke koraalriffen. Eilat biedt de bezoeker onder water minstens zo veel vertier als aan de oppervlakte. Een dag in de wondere wereld van de Rode Zee.

Mr. Richard Donk

„Denk erom: zodra je pijn in je oren voelt, moet je klaren.” De Israëlische instructeur laat zien hoe de gehoorgang weer open kan worden gemaakt als de waterdruk toeneemt. Neus dichtknijpen, mond gesloten houden en uitademen. „En als je naar de oppervlakte wilt, geef je maar een seintje. Dat is absoluut geen schande.”

Voor de eerste keer duiken is een belevenis apart. Na een uitgebreide instructie aan het zonovergoten strand van Coral Beach in Eilat, in het zuidelijkste puntje van Israël, is het tijd om het water in te gaan. Duiken heeft iets tegennatuurlijks. Het begint al met het opzetten van het duikmasker, waardoor de neus wordt afgesloten en ademen alleen nog door de mond mogelijk is. Vervolgens de ademauto-maat stevig tussen de tanden en lucht halen uit een flesje. En of dat nog niet genoeg is: onder water blijven ademhalen, terwijl je lichaam waarschuwt dat je onder water beter je adem kunt inhouden.

Maar als de lichamelijke alarmbellen zijn gestopt, ontvouwt zich een on-

geëvenaard schouwspel. Op 6 meter diepte is het nog net zo licht als aan de oppervlakte, door het ongewoon heldere water. Honderden felgekleurde vissen, in de meest grillige vormen, schieten voorbij. Langzaam schuift het koraal in al zijn pracht onder ons door. Af en toe wiegt een anemoon op de rimpeling die de zwemvliezen veroorzaken.

Op een paar honderd meter uit de kust leidt de instructeur ons een onderwatergrot in het rif in. Een aquarium in een aquarium. Duizenden tropische vissen hebben hier hun toevlucht gezocht. De instructeur plaatst even zijn duim en wijsvinger tegen elkaar, het signaal om te vragen of alles oké is. Dan wordt het tijd om terug naar het strand te gaan.

Dolfijnen

Even verderop bevindt zich een volgende unieke attractie van Eilat. Bij het Dolhin Reef kunnen bezoekers een halfuur snorkelen of duiken in een bassin midden in zee waarin zich een tiental dolfijnen bevindt. Nieuwsgierig komen de vissen af en toe even poolshoogte nemen bij de menselijke indringers. Soms duwen ze hun snuit even in je gezicht of laten zich aaien. De dolfijnen zijn er echter niet alleen om toeristen te vermaken, aldus Maria Steurer, medewerkster van het park dat in 1990 zijn deuren opende. „We doen ook veel onderzoek naar het gedrag van onze dieren”, vertelt



ze in de schaduw van een groepje palmen. „We krijgen hier ook veel verstandelijk gehandicapten voor wie het zwemmen met dolfijnen een vorm van therapie is. Daarmee hebben therapeuten al veel goede resultaten geboekt.”

Eerder hadden de dolfijnen vanuit het bassin toegang tot open zee, om het geheel zo natuurlijk mogelijk te maken. Tegenwoordig is die toegang afgesloten, vertelt Steurer. „Mensen

weten niet goed hoe ze met wilde dieren –want daar hebben we het over– moeten omgaan. Daardoor ontstonden er af en toe problemen. Vandaar dat we de dolfijnen tegenwoordig in het bassin houden om ze toch wat meer aan deze activiteit te laten wennen.”

Dat wil niet zeggen dat Dolphin Reef een soort dolfinarium is, benadrukt Maria. „Als mensen allerlei kunstjes willen zien, moeten ze naar

Seaworld gaan. Wij proberen alles zo natuurlijk mogelijk te houden. Onze dieren worden niet voor shows getraind. We leren ze wel wat dingen aan, maar ze hoeven zich niet in allerlei bochten te wringen om een visje als beloning te krijgen.”

Ontspannen

Voor wie de inspanningen van het duiken en snorkelen van zich af wil zetten, biedt Dolphin Reef een wel

● Het zonovergoten Coral Beach in Eilat, in het zuidelijkste puntje van Israël.

Foto Israëlisch Bureau voor Toerisme

heel bijzondere attractie: „Stalbet on Water”. Pal aan zee is een drietal bassins aangelegd. Het eerste 'zwembad' bevat gewoon zeewater en het tweede regenwater. Het derde bassin is eveneens met regenwater gevuld, maar op de bodem ligt een dikke laag zout, zodanig dat een soort Dode Zee-effect ontstaat en badgasten erin blijven drijven. Met behulp van schuimrubbers drijvers moeten bezoekers zich in beide andere bassins boven water houden.

„Oren onder water, zodat je de onderwatermuziek kunt horen. Ogen dicht en ontspannen”, klinkt de instructie. Als iedereen een comfortabel plekje heeft gevonden, komen enkele medewerkers het water in. Een voor een krijgen de badgasten een ontspanningsbehandeling. De begeleiders laten de bezoekers zachtjes door het water slieren, of wiegen hen als een baby.

■ goiraal.nl.

UITAGENDA



Hattem – Hmm, dat lijkt wel de geur van verse koekjes! Kinderen die in de kerstvakantie het Bakkerijmuseum bezoeken, mogen zelf aan de gang met deeg. Elke dag kunnen er winterkoekjes gebakken worden, de museumbakkers helpen hierbij. Bakker Fred vermaakt de kinderen verder met figuren van brooddeeg die allerlei avonturen beleven. Op 30 december en 2 januari staan er geen oliebolletjes, maar wel ijschotsen op het programma. Tussen 10.00 en 13.00 uur laat de bakker zien hoe hij deze lekkernij van suikerbrooddeeg met poedersuiker maakt. Meer informatie: 038-4441715 en bakkerijmuseum.nl.

Leens – Warmte, gezelligheid en winterse genoegens: deze omschrijving past bij het evenement „Kerst op Verhildersum”, dat van 21 tot en met 28 december plaatsvindt. Diverse bloem-, fruit- en groendecoraties, zowel binnen als buiten, geven de 19e-eeuwse Groninger borg een feestelijke uitstraling. In de schemering komt dit extra naar voren door de vele olielampen, fakels en vuurkorven. In het Koetshuis toont Kunstkring De Ploeg de expositie „De Ploeg negentig – toen en nu”, met nog niet eerder tentoongesteld werk van zijn leden. Verhalenvertellers en muziek omlijsten het geheel. Op 27 december, de borg is dan ook 's avonds geopend, bestaat de mogelijkheid om in een aansenlee een ritje door de borgtuint te maken. Meer informatie: 0595-571430 en verhildersum.nl.

Lage Vuursche – Een verrassende wandeling en tegelijk meehelpen om Burkina Faso van schoon water te voorzien: op 2 januari houdt het plaatselijke Woord en Daadcomité een wintervandeling, waarvan de opbrengst bestemd is voor waterdammen in het Afrikaanse land. Om 16.00 uur start de wandeling door de bossen vanaf recreatie-terrein De kuil van Drakenstein. Terwijl de volwassenen en de kinderen die meelopen hun wandeltocht maken, krijgen kinderen vanaf 4 jaar een mooi verhaal te horen en vermaken zij zich met een spannend bosspel. Na de afloop van deze activiteiten staan erwtensoeper en pannenkoeken klaar. Aanmelden is noodzakelijk: 035-6468266, 035-6021268 en marijkedejongste@klik-safe.nl.

Leiden – Kleurrijke en haarscherpe luchtfoto's van de internationaal vermaarde fotograaf Georg Gerster staan tot en met 8 maart centraal op de tentoonstelling „Iran in vogelvlucht” in het Rijksmuseum van Oudheden. Vanuit een helikopter maakte Gerster 35 beelden van landschappen en archeologische vindplaatsen in Iran. De Zwitserse fotograaf brengt het Iraanse landschap op kunstzinnige wijze in beeld. De natuur speelt hierbij een grote rol, maar ook monumenten en archeologische vindplaatsen kwamen voor zijn fotolens, evenals de cultuurstad Isfahan en de „Torens der stilte”. Gedurende de kerstvakantie kunnen kinderen aan de slag met het onderwerp van deze tentoonstelling: ze knutselen een landschap van karton of bouwen een Perzisch kasteel van lego. Meer informatie: 071-5163163 en rmo.nl.



Muiden – „Zwemmen er haaien in de slotgracht – Vragen staat vrij op het Muiderslot”. Tijdens de winteropenstelling (tot en met 4 januari) staat het slot in het teken van vragen en antwoorden. Vanaf de website is een speurtocht door Muiden te downloaden, die begint op de parkeerplaats van het Muiderslot. Zo worden al op diverse vragen antwoorden gegeven. Voor verdere zaken die om opheldering vragen, kunnen kinderen in het kasteel terecht, dat deze dagen in wintersfeer verkeert. Meer informatie: 0294-256262 en muiderslot.nl.

Rotterdam – Waarom hebben ijsberen kleine oortjes en hoe komt het dat eendenpootjes niet bevriezen in de kou? HotSpots in Diergaarde Blijdorp geeft tot en met 22 februari antwoord op deze vragen. Bezoekers zien hoe dieren en planten zich 'kleden' op het klimaat. In de kerstvakantie verandert de dierentuin in een MidwinterZoo. Tot en met 4 januari zijn er verspreid door de diergaarde veel winteractiviteiten: de dierenverzorgers houden dierenpraatjes bij de ijsberen, rendieren en koningspinguïns en voor kinderen valt er veel te beleven. Vergeet bij de ingang niet de gratis HotSpots-speurtocht mee te nemen. Meer informatie: 010-4431495 en blijdorp.nl.